

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 5/2017(6)(Ε))

ΠΑΡΑΠΟΝΑ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
«NEW EXTRA TV» (ΠΡΩΗΝ «EXTRA - TV»), ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «Κ.Κ.
EXTRA T.V. LIMITED»

Ημερομηνία Απόφασης: 25 Μαΐου, 2022

Ενώπιον: κ.κ. Ρόνας Κασάπη, Προέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

Η Αντιπρόεδρος, κ. Μαρία Κούσιου και τα Μέλη, κ.κ. Χρύσω Τσόκκου και Πάνος Κανελλόπουλος, αν και παρευρέθηκαν κανονικά στη συνεδρία, απεχώρησαν κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **22 Μαρτίου 2017**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του **άρθρου 26(1)(ε)** του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα) και των **Κανονισμών 21(3) και 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο αναφέρει τα εξής:

26.-(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Οι πιο πάνω Κανονισμοί αναφέρουν τα εξής:

21.-(3) Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.

28.-(1) Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Στις **29 Μαΐου 2017** η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιον της στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων και των γραπτών απόψεων του οργανισμού για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφάσισε όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις 17.11.2016, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, **το διοικητικό πρόστιμο των €6.000.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επέβαλε οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο είχε ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), την κύρωση της **Προειδοποίησης.**

Ακολούθως, ο οργανισμός αποφάσισε να προσβάλει την απόφαση της Αρχής με προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο (Προσφυγή αρ. 1194/2017 – Κ.Κ. EXTRA T.V. LTD Vs Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου).

Στις **29.1.2021**, το Διοικητικό Δικαστήριο εξέδωσε ακυρωτική απόφαση στην εν λόγω προσφυγή (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**).

Στις συνεδρίες της υπ' αριθμό **5/2021**, ημερομ. **3.2.2021**, και υπ' αριθμό **48^A/2021**, ημερομ. **16.12.2021 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β')**, η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο 158(I)/1999 και τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, έχει υποχρέωση συμμόρφωσης με τα όσα αποφασίστηκαν με την πρωτόδικη απόφαση, αποφάσισε όπως προχωρήσει σε **επανεξέταση** της υπό αναφορά υπόθεσης με βάση το νομικό και πραγματικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο που εκδόθηκε η ακυρωθείσα απόφαση, σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 58 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου 158(I)/1999. Επισημάνθηκε, ωστόσο, ότι **η επανεξέταση θα αφορά στην μετέπειτα της απόφασης διαπίστωσης παραβάσεων διαδικασία, αφού το Δικαστήριο αποδέχτηκε την ύπαρξη παράβασης.**

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **3.1.2022 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ')**, αφού ενημέρωσε τον οργανισμό για τα πιο πάνω, τον κάλεσε, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του για σκοπούς επιβολής κυρώσεων γραπτώς και / ή προσωπικώς μέσα σε δεκατέσσερις (14) μέρες από τη λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, μέχρι και σήμερα, δεν απέστειλε οποιεσδήποτε απόψεις για σκοπούς επιβολής κυρώσεων, ούτε δήλωσε κατά πόσον επιθυμεί να παραθέσει τις απόψεις του προσωπικώς ενώπιον της Αρχής.

Η Αρχή επαναλαμβάνει, ως η ταυτάριθμη απόφασή της ημερομ. 22.3.2017, ότι ο οργανισμός ήταν σε θέση να γνωρίζει εκ των προτέρων την επίσημη ανακοίνωση της Χρυσής Αυγής και το περιεχόμενό της και συγκεκριμένα την αναφορά περί «τουρκοπροσκυνημένου Αναστασιάδη», την οποία ήτο αναμενόμενο να επαναλάβει ως καλεσμένος στο Δελτίο Ειδήσεων του οργανισμού ο Αντιπρόεδρος – Βουλευτής της Χρυσής Αυγής κ. Ηλίας Κασιδιάρης, αφού πρόκειται για αναφορά που, όπως έχουμε διαπιστώσει, δεσπόζει στην επίσημη ανακοίνωση του κόμματος ημερομ. 17.11.2016, για την επιλογή του κ. Αναστασιάδη να ενημερώσει όλα τα ελληνικά κοινοβουλευτικά κόμματα πλην της Χρυσής Αυγής, για τις εξελίξεις στο Κυπριακό.

Ο οργανισμός όφειλε να είναι πιο προσεκτικός και να είχε εξετάσει διπλά τις παραμέτρους γύρω από την εμφάνιση στο Δελτίο Ειδήσεων του κ. Κασιδιάρη, δεδομένου ότι εκ προοιμίου η Χρυσή Αυγή είχε προβεί σε γραπτούς – απαράδεκτους χαρακτηρισμούς κατά του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εφόσον με αυτά τα δεδομένα, ο οργανισμός είχε αποφασίσει να προβάλει τον κ. Κασιδιάρη και τις απόψεις που ο ίδιος πρεσβεύει, είχε την ευθύνη και όφειλε κατά την προπαρασκευή του Δελτίου Ειδήσεων να φροντίσει όπως λάβει όλα τα δέοντα μέτρα, ώστε η συζήτηση με τον καλεσμένο του κυλήσει σε κόσμιο επίπεδο, χωρίς χαρακτηρισμούς και δη κατά θεσμών όπως είναι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Εξάλλου είναι ενάντια στις αρχές της φυσικής δικαιοσύνης να κατηγορείται μέσω ενός τηλεοπτικού οργανισμού παγκύπριας εμβέλειας συγκεκριμένο πρόσωπο, και δη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, χωρίς να του δίδεται η ευκαιρία να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

Επιπλέον, σε μια ζωντανή συζήτηση, όπου η ροή των γεγονότων είναι γρήγορη και απρόβλεπτη, ο παρουσιαστής χρειάζεται να είναι σε εγρήγορση και στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι συμμετέχοντες παρεκτρέπονται και ενεργούν αντιδεοντολογικά, να δρα άμεσα και πυροσβεστικά, επαναπροσδιορίζοντας τη συζήτηση στη σωστή της διάσταση.

Η Αρχή θεωρεί ότι η μεγαλύτερη δυνατή πρόσβαση του κοινού και η παραχώρηση βήματος σε αξιωματούχους, αλλά και απλούς πολίτες για να εκφράζουν τις απόψεις τους είναι αναφαίρετο δικαίωμα του οργανισμού και στοιχείο, που στις πλείστες των περιπτώσεων, προάγει την έννοια της δημοκρατίας. Επιπρόσθετα, η Αρχή ενθαρρύνει την άσκηση τολμηρής και θαρραλέας κριτικής σε δημόσιους αξιωματούχους, καθώς διασφαλίζει τη διαφάνεια και την αξιοκρατία και προάγει τους δημοκρατικούς θεσμούς. Είναι όμως απαραίτητο αυτό να γίνεται στα πλαίσια ενός δίκαιου και τεκμηριωμένου διαλόγου και με τρόπο που να διασφαλίζεται ο σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την πολιτική δραστηριότητα κάθε δημόσιου αξιωματούχου, για τον οποίο γίνεται αναφορά. Επιπλέον, η άσκηση κριτικής, δύναται μεν να είναι καυστική, αλλά όχι σε βαθμό που να στερεί το δικαίωμα στα πρόσωπα τα οποία αναφέρονται να απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς. Αυτό εξάλλου προβλέπεται με σαφήνεια από συγκεκριμένες διατάξεις της Νομοθεσίας και η Αρχή είναι υποχρεωμένη να επιβάλει τις προβλεπόμενες από τη Νομοθεσία κυρώσεις.

Το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οποιονδήποτε τρόπο έκφρασης, κατοχυρώνεται από το **άρθρο 19 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας**, από το **άρθρο**

10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς επίσης από το **άρθρο 11** του **Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Πρόκειται για μια θεμελιώδη ατομική ελευθερία, η κατάκτηση της οποίας συνδέεται με την εδραίωση της δημοκρατίας.

Συγκεκριμένα, το **Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας**, στο **άρθρο 19** (εδάφια **1** και **2**) προνοεί ως ακολούθως:

- 1. Έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως.*
- 2. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν της γνώμης, της λήψεως και μεταδόσεως πληροφοριών και ιδεών άνευ επεμβάσεως οιασδήποτε δημοσίας αρχής και ανεξαρτήτως συνόρων.*

Ωστόσο, η αρχή της ελευθερίας του λόγου σε καμία περίπτωση δεν είναι απόλυτη, ούτε συνώνυμη της ασυδοσίας του λόγου. Εξου και το ίδιο το Σύνταγμα, στο εδάφιο **3** του **άρθρου 19**, θέτει τους εξής περιορισμούς στο δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου:

- 3. Η ενάσκησις των δικαιωμάτων, περί ων η πρώτη και δευτέρα παράγραφος του παρόντος άρθρου, δύναται να υποβληθή εις διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή ποινάς προδιαγεγραμμένους υπό του νόμου και αναγκαίους μόνον προς το συμφέρον της ασφαλείας της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων ηθών ή προς προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων άλλων ή προς παρεμπόδισιν της αποκαλύψεως πληροφοριών ληφθεισών εμπιστευτικώς ή προς διατήρησιν του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.*

Ανάλογα, το **άρθρο 10(1)** της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το οποίο αφορά το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης προβλέπει ότι «...**Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα Κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας, κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας**», ενώ το **άρθρο 10(2)** της προαναφερθείσας Σύμβασης και πάλι θέτει όρους και περιορισμούς ως προς την άσκηση του δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης ως εξής: *Η άσκησις των ελευθεριών τούτων, συνεπαγομένων καθήκοντα και ευθύνας δύναται να υπαχθή εις ωρισμένας διατυπώσεις, όρους, περιορισμούς ή κυρώσεις, προβλεπομένους υπό του νόμου και αποτελούντας αναγκαία μέτρα εν δημοκρατική κοινωνία δια την εθνικήν ασφάλειαν, την εδαφικήν ακεραιότητα ή δημοσίαν ασφάλειαν, την προάσπισιν της τάξεως και πρόληψιν του εγκλήματος, την προστασίαν της υγείας ή της ηθικής,*

την προστασίαν της υπολήψεως ή των δικαιωμάτων των τρίτων, την παρεμπόδισιν της κοινολογήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών ή την διασφάλισιν του κύρους και αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας.

Ως εκ τούτου, σε ένα δημοκρατικό καθεστώς θα πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού των δικαιωμάτων των τρίτων, δύο εξίσου σημαντικών έννομων αγαθών. Στην προκειμένη περίπτωση, ο οργανισμός προέβη σε κατάχρηση του κατοχυρωμένου δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης, αφού έχουν παραβιαστεί θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα προσώπου, για το οποίο γίνεται αναφορά. Αναφορές όπως: **«Λοιπόν, ο Αναστασιάδης έχει στόχο να επαναφέρει το Σχέδιο Ανάν, επομένως η πολιτική, η οποία ασκεί είναι εθνοπροδοτική»**, **«Και η αλήθεια είναι μία, ότι η πολιτική, η οποία ασκείται σήμερα στο Κυπριακό και από τα εν Ελλάδι πολιτικά κόμματα και από την πλειοψηφία των κομμάτων της Κύπρου είναι μια πολιτική ξεκάθαρα εθνοπροδοτική»**, **«πρόκειται για ένα στημένο παιχνίδι»**, **«σήμερα δυστυχώς έχει καταπέσει η πολιτική ζωή της Κύπρου και εκπροσωπεί τον κυπριακό ελληνισμό ο Αναστασιάδης, ο οποίος λέει θέλει να επαναφέρει αυτό το σχέδιο»**, οι οποίες έγιναν από τον φιλοξενούμενο στο Δελτίο Ειδήσεων, προκύπτει ότι κατά τη διάρκεια του εν λόγω προγράμματος, έγιναν αναφορές και σχόλια, μέσω των οποίων δεν διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την πολιτική δραστηριότητα του Προέδρου Αναστασιάδη.

Συνοψίζοντας, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, προκειμένου να διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα **κάθε προσώπου**, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Ομοίως, κάθε πρόσωπο το οποίο συμμετέχει ή αναφέρεται σε πρόγραμμα, έχει το δικαίωμα να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενόπια της στοιχεία, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **17.11.2016**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο **1**) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμου 7(I)/98 (όπως αυτός τροποποιήθηκε μεταγενέστερα), **το διοικητικό πρόστιμο των €6.000.**
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), την κύρωση της **Προειδοποίησης.**

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€6.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(ΡΟΝΑ ΚΑΣΑΠΗ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

Κ.Π.